

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านเพศวิถีศึกษากับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จังหวัดชลบุรี

Relationship between Health Literacy in sexuality education with the sexual behavior of
secondary school students, Chonburi Province.

(Received: June 22,2024 ; Revised: June 24,2024 ; Accepted: June 26,2024)

สุวิมล เสาวรส์¹, นุชจรินทร์ พูลสวัสดิ์¹,พรพรรณ เจริญวัฒนวิญญู¹ , รติรัตน์ วัฒนากุลรัตน์¹

Suwimol Saovaros¹, Nuchjarin Poolsawat¹, Pornpun Jaroenwattanawinyu¹ , Ratirat Wuttanasakulrad¹

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวาง เพื่อศึกษาความรู้ด้านเพศวิถีศึกษา พฤติกรรมทางเพศ และความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านเพศวิถีศึกษากับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ปี การศึกษา 2566 จังหวัดชลบุรี จำนวน 596 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและทักษะชีวิตกับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ด้วยสถิติเชิงพรรณนา และหาความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ chi - square test

ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 15-19 ปี ร้อยละ 57.2 อายุเฉลี่ย 15.38 ปี (SD = 1.74) ความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษาโดยรวม พบว่าอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.10, SD= 0.56) เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ด้านการการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.43, SD = 0.62) จำนวน 507 คน (ร้อยละ 85.1) รองลงมา ด้านการตัดสินใจ อยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.32, SD = 0.61) จำนวน 521 คน (ร้อยละ 87.4) ด้านการเข้าถึงข้อมูลอยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.10, SD = 0.80) จำนวน 441 คน (ร้อยละ 74.0) ส่วนด้านที่พบน้อยที่สุด คือ ด้านการชักถาม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.50, SD = 0.91) จำนวน 289 คน (ร้อยละ 48.5) ตามลำดับ ความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$)

คำสำคัญ: ความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษา, พฤติกรรมทางเพศของนักเรียน

Abstract

This survey research by cross-sectional study aimed to study relationship between Health Literacy in sexual education with the sexual behavior among secondary school students in Chonburi Province. The sample group was 596 students in Mathayoms 1 - 6, academic year 2023, in Chonburi Province. Data were collected using a questionnaire on the relationship between knowledge of sexual education and life skills and sexual behavior of secondary school students. Chonburi. Province Data were analyzed using descriptive statistics. and find relationships using chi - square test statistics.

The results of the study found that the majority of the sample were male, 57.2% aged 15-19 years, with an average age of 15.38 years (SD = 1.74). Sexual education knowledge is at good level percent ($\bar{X}$ = 4.10, SD= 0.56). When classily by aspect. Behavior aspect is at good level 507 people, 85.1 percent ($\bar{X}$ = 4.43, SD = 0.62). Decision aspect is at good level, 521 people, 87.4 percent ($\bar{X}$ = 4.32, SD = 0.61). Understanding aspect is at good level 441 people, 70.4 percent ($\bar{X}$ = 4.10, SD = 0.80). Sexual behavior aspect is at relatively Moderate level, 289 people, 48.5 percent ($\bar{X}$ = 3.50, SD = 0.91). Sexual health literacy was associated with student's sexual behavior. Knowledge of sexuality education has a statistically significant relationship with students' sexual behavior ($p < 0.001$).

Keywords: Health Literacy in sexuality education, sexual behavior of students

บทนำ

¹ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ศูนย์อนามัยที่ 6 ชลบุรี

ตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559 ได้ให้
ความหมายของวัยรุ่น คือบุคคลอายุเกินสิบปีบริบูรณ์
แต่ยังไม่ถึงยี่สิบปีบริบูรณ์ ประเทศไทยมีประชากร
วัยรุ่นอายุ 10-19 ปี จำนวน 8,017,364 คน คิดเป็น
ร้อยละ 12.13 ของประชากรไทย¹ สำหรับเขตสุขภาพ
ที่ 6 มีประชากรวัยรุ่นอายุ 10-19 ปี จำนวน 772,125
คน คิดเป็นร้อยละ 9.63 ของประชากรวัยรุ่นไทยและ
ในจังหวัดชลบุรีมีประชากรวัยรุ่นอายุ 10-19 ปี
จำนวน 201,951 คน คิดเป็นร้อยละ 26.15¹

วัยรุ่นเป็นช่วงวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงจากวัย
เด็กสู่วัยผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้ง
ทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม มีการ
เปลี่ยนแปลงของฮอร์โมนเพศ มีพัฒนาการทางเพศ ทำให้
เกิดแรงขับทางเพศ จึงก่อให้เกิดความต้องการทาง
เพศ และนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ วัยรุ่นมีความอยากรู้อยากลอง
อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และการสื่อสารที่รวดเร็วเข้าถึง
ง่าย ทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศเพิ่มมากขึ้น
เช่น ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ ปัญหาโรคติดต่อทาง
เพศสัมพันธ์ และปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อม นำมาสู่
ปัญหาการทำแท้งตามมา²

สถานการณ์อัตราการคลอดในวัยรุ่นมีแนวโน้ม
ลดลง³ ในระดับประเทศอัตราการคลอดในวัยรุ่น 10-
14 ปี 1,000 คน ลดลงจากอัตรา 1.8 ในปี พ.ศ.2555
เป็นอัตรา 0.8 ในปี พ.ศ.2565 สำหรับเขตสุขภาพที่ 6
อัตราการคลอดในวัยรุ่นอายุ 10-14 ปี ลดลงจากอัตรา
2.5 ต่อ 1000 คน ในปี 2555 เป็นอัตรา 1.1 ต่อ 1000
คน ในปี 2565 โดยจังหวัดชลบุรี มีอัตรา 0.9 ต่อ
1000 คน ส่วนอัตราการคลอดในวัยรุ่น 15-19 ปี ต่อ
ประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน ระดับประเทศ
ลดลงจากอัตรา 53.4 ในปี พ.ศ.2555 เป็นอัตรา 21.0
ในปี พ.ศ.2565 ในเขตสุขภาพที่ 6 มีอัตรา 25.2 ต่อ
1000 ประชากร ซึ่งเป็นอัตราที่สูงที่สุด เมื่อเทียบกับ
เขตสุขภาพอื่น สำหรับจังหวัดชลบุรี มีอัตราคลอดใน
วัยรุ่นอายุ 15-19 ปี เท่ากับ 26.6 ต่อ 1000 ประชากร
และ มีอัตราที่สูงเป็นลำดับที่ 10 ของประเทศ
นอกจากนี้อัตราการป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ 7

โรค เขตสุขภาพที่ 6 ปี 2566 พบอัตรา 107.2 ต่อแสน
ประชากร กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด คือ อายุ 15 – 24
ปี ร้อยละ 45 อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 52.7 รองลงมาคือ
นักเรียน ร้อยละ 17 และพบป่วยด้วยโรคซิฟิลิสสูง
ที่สุด อัตรา 48.6 ต่อแสนประชากร⁴

ความรู้ด้านเพศวิถีศึกษา คือ
ความสามารถของบุคคลที่จะเข้าถึง เข้าใจ ประเมิน
ข้อมูล และมีทักษะที่จำเป็นในการตัดสินใจ เลือก
ปฏิบัติที่เหมาะสมกับตนเองเพื่อนำไปสู่การมี
พฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม และสามารถสื่อสาร
บอกต่อผู้อื่นได้ตามกระบวนการส่งเสริมความรู้
ด้านสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการตัดสินใจและ
เลือกปฏิบัติที่ถูกต้องต่อตนเองและผู้อื่นก็จะมี
พฤติกรรมทางเพศที่ถูกต้อง เหมาะสม เกิดจากการมี
ความตระหนักรู้ในตนเองและมีการคิดอย่างมี
วิจารณญาณ รู้จักแก้ปัญหาในเรื่องต่างๆ มีทักษะการ
ปฏิเสธ การจัดการกับอารมณ์ ทำให้เกิดความมั่นใจ
และเชื่อมั่นในการปฏิบัติพฤติกรรมทางเพศที่ถูกต้อง⁵
และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรอบรู้สุขภาพทาง
เพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า
ปัจจัยด้านบทบาทของครู ด้านการคบเพื่อน และด้าน
สัมพันธ์ภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความรอบ
รู้สุขภาพทางเพศในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ⁶

จากปัญหาและผลกระทบดังกล่าว โรงพยาบาล
ส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 6 จึงสนใจศึกษา
ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านเพศวิถีศึกษากับ
พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จังหวัด
ชลบุรี เพื่อนำผลการศึกษาเป็นแนวทางในการ
ดำเนินงานเสริมสร้างความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษา
ให้กับวัยรุ่น ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และลดปัญหาการ
ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรในวัยรุ่นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความรู้ด้านเพศวิถีศึกษาของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี

2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางเพศของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้
ด้านเพศวิถีศึกษากับพฤติกรรมทางเพศ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี

วิธีการศึกษา

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้
ด้านเพศวิถีศึกษากับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา จังหวัดชลบุรี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ
แบบภาคตัดขวาง (Survey research by cross-
sectional study) เพื่อศึกษาความรู้ด้านเพศวิถี
ศึกษา พฤติกรรมทางเพศ และความสัมพันธ์ระหว่าง
ความรู้ด้านเพศวิถีศึกษากับพฤติกรรมทางเพศ
ของนักเรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ประชากร
อายุ 13-18 ปี จำนวน 120,582 คน ปี 2566 อ้างอิง
จากประชากรทะเบียนราษฎรจังหวัดชลบุรี ณ วันที่ 2
กันยายน พ.ศ. 2566

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2566 ที่
ศึกษาในสถานศึกษาจังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน
การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย
โดยโรงเรียนแบ่งเป็น 4 ขนาด คือขนาดใหญ่พิเศษ
ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก รวม 4 โรงเรียน
แต่ละโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-
6 ชั้นเรียนละ 1 ห้องเรียน จะได้โรงเรียนละ 6
ห้องเรียน สรุปรวมทั้งหมด 4 โรงเรียน 24 ชั้นเรียน
สุ่มจับฉลากห้องเรียนละ 20 คน จะได้จำนวนนักเรียน
ทั้งหมด 480 คน ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับจำนวนที่
คำนวณกลุ่มตัวอย่างข้างต้น จำนวน 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามความสัมพันธ์
ระหว่างความรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและทักษะชีวิต
กับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
อ้างอิงจากแบบสำรวจ ความรู้ด้านเพศวิถีศึกษา
และทักษะชีวิต สำหรับวัยรุ่น อายุ 10-19 ปี ของ

สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย และ
แบบสอบถามพฤติกรรมทางเพศที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจาก
การศึกษา ทบทวนข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านการ
ตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความ
ตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม ได้ค่า IOC ≥ 0.2 และ
ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ (Try out) ในกลุ่ม
ตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน จำนวน 30 คน
คำนวณค่าความเชื่อมั่น Cronbach's alpha ≥ 0.7

การวิเคราะห์ข้อมูล

ลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้อมูล
ทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง อายุ การนับถือศาสนา จำนวน
พี่น้อง การพักอาศัย ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสัมพันธ์ระหว่างตัว
แปรใช้ไคว์ สแควร์ (χ^2 test)

จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้ผ่านคณะกรรมการ
จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ กรมอนามัย เมื่อวันที่ 6
มีนาคม พ.ศ. 2567 เลขที่ 677

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่
เป็นเพศชาย ร้อยละ 57.2 อายุเฉลี่ย 15.38 ปี (SD =
1.74) ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอายุ 15-19 ปี (ร้อยละ 64.1)
นับถือศาสนาพุทธ ร้อย ละ (91.1) จำนวนพี่น้องพ่อ
แม่เดียวกันรวมตนเอง จำนวน 2 - 3 คน ร้อยละ
(66.8) และปัจจุบันนักเรียนส่วนใหญ่อาศัย อยู่กับพ่อ
แม่ ร้อยละ (63.3)

ส่วนที่ 2 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐานของความรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและ
พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

2.1. ความรู้ด้านเพศวิถีศึกษา

ผลการวิเคราะห์ความรู้ด้านเพศวิถีศึกษา
โดยรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.10, SD=
0.56) อยู่ในระดับดี เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ด้าน
การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมีค่าคะแนนเฉลี่ยมาก
ที่สุด อยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.43, SD = 0.62) จำนวน
507 คน (ร้อยละ 85.1) รองลงมา ด้านการตัดสินใจ

อยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.32, SD = 0.61) จำนวน 521 คน (ร้อยละ 87.4) ด้านการเข้าถึงข้อมูลอยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.10, SD = 0.80) จำนวน 441 คน (ร้อยละ 74.0) ส่วนด้านที่พบน้อยที่สุด คือ ด้านการซักถาม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.50, SD = 0.91) จำนวน 289 คน (ร้อยละ 48.5) ตามลำดับ

2.2 พฤติกรรมทางเพศ พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่า อยู่ในระดับค่อนข้างเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 2.06, SD = 0.77) จำนวน 241 คน (ร้อยละ 40.4) พบว่า พฤติกรรมที่ไม่มีความเสี่ยง ได้แก่ ถ้ามีเพศสัมพันธ์จะใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง ($\bar{X}$ = 1.70, SD = 0.61) จำนวน 467 คน (ร้อยละ 78.4) ในส่วนของพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงมาก พบว่า พฤติกรรมที่มีความเสี่ยงมากอันดับแรกได้แก่

นักเรียนเคยไปทำรายงาน/การบ้านที่บ้านแฟนหรือเพื่อน ($\bar{X}$ = 1.08, SD = 0.79) จำนวน 208 คน (ร้อยละ 34.9) และนักเรียนเคยใกล้ชิด/สัมผัส/กอดกับเพศตรงข้าม ($\bar{X}$ = 1.12, SD = 0.73) จำนวน 274 คน (ร้อยละ 40.0) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านเพศวิถีศึกษากับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษากับความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียน พบว่า การเข้าถึงข้อมูล ความเข้าใจ การซักถาม การตัดสินใจ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและ ความรอบรู้โดยรวม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.000$) ดังรายละเอียดตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านเพศวิถีศึกษารายด้านกับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียน

ปัจจัย (N=596)	มีความเสี่ยง		ค่อนข้างเสี่ยง		ไม่มีความเสี่ยง		χ^2	p-value
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
การเข้าถึงข้อมูล								
น้อย	3	0.5	3	0.5	2	0.3	17.139	0.002*
ปานกลาง	49	8.2	70	11.7	28	4.7		
ดี	109	18.3	168	28.2	164	27.5		
ความเข้าใจ								
น้อย	1	0.2	3	0.5	0	0.0	21.031	0.000*
ปานกลาง	53	8.9	60	10.1	27	4.5		
ดี	107	18.0	178	29.9	167	28.0		
การซักถาม								
น้อย	28	4.7	38	6.4	18	3.0	10.018	0.040*
ปานกลาง	70	11.7	126	21.1	93	15.6		
ดี	63	10.6	77	12.9	83	13.9		
การตัดสินใจ								
น้อย	0	0.0	1	0.2	1	0.2	24.539	0.000*
ปานกลาง	36	6.0	27	4.5	74	12.4		
ดี	125	21.0	213	35.7	521	87.4		
การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม								
น้อย	3	0.5	2	0.3	0	0.0	24.914	0.000*
ปานกลาง	37	6.2	35	5.9	12	2.0		
ดี	121	20.3	204	34.2	182	30.5		
ความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษา (N=596) น้อย	1	0.2	2	0.3	0	0.0	27.708	0.000*
ปานกลาง	53	8.9	52	8.7	21	3.5		
ดี	107	18.0	187	31.4	173	29.0		

สรุปและอภิปรายผล

ผลการศึกษาความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษากับพฤติกรรมเสี่ยงของกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดกระบวนการส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพด้วยวีเซฟ (V-shape) โดยศึกษาตามองค์ประกอบ ดังนี้ การเข้าถึง ความเข้าใจ การตอบโต้ชักถาม การตัดสินใจ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม พบว่าความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษา อยู่ในระดับดี จำนวน 467 คน ร้อยละ 78.4 รองลงมา อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 126 คน ร้อยละ 21.1 และอยู่ในระดับน้อย จำนวน 3 คน ร้อยละ 0.5 ตามลำดับ เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ด้านการเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงส่วนใหญ่มีการปรับเปลี่ยนวิธีปฏิบัติ แนวทางปฏิบัติ พฤติกรรมสุขภาพ หรือมีสุขภาพทางเพศที่ถูกต้องเหมาะสมให้เข้ากับ สถานการณ์และสภาพแวดล้อมได้ จำนวน 507 คน ร้อยละ 85.1 อยู่ในระดับดี รองลงมา ด้านการตัดสินใจ ความสามารถในการตัดสินใจเลือก ข้อมูลด้านสุขภาพ เลือกวิธีปฏิบัติตัวที่ปลอดภัย รวมถึงการตัดสินใจว่าสถานที่ใดเป็นสถานที่ปลอดภัย จำนวน 521 คน ร้อยละ 87.4 อยู่ในระดับดี ด้านการเข้าถึงข้อมูล แหล่งข้อมูลสุขภาพและบริการสุขภาพ สามารถสืบค้น ค้นหาข้อมูลด้านสุขภาพ ด้านเพศวิถีศึกษาและทักษะ ชีวิตที่ต้องการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และทันสมัย จำนวน 441 คน ร้อยละ 74.0 อยู่ในระดับดี และด้านความเข้าใจ พบว่าส่วนใหญ่มีความเข้าใจและแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องเกี่ยวกับ ข้อมูลด้านสุขภาพ และข้อมูลด้านเพศวิถีศึกษา จำนวน 452 คน ร้อยละ 75.8 อยู่ในระดับดี ส่วนด้านที่พบน้อยที่สุด คือ ด้านการชักถามการตอบโต้ชักถาม และเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพ สุขภาพทางเพศ จำนวน 289 คน ร้อยละ 48.5 อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นไปได้ว่าในประเด็นการพูดคุยหรือกับพ่อแม่ ผู้ปกครองเกี่ยวกับสุขภาพทางเพศ ซึ่งบางครั้ง เมื่อวัยรุ่นอยากปรึกษาใครสักคน อาจไม่กล้าพูดคุยกับผู้ปกครองโดยตรง ประกอบกับสังคมปัจจุบัน บางครอบครัวไม่มีเวลาให้กับลูกเท่าที่ควร เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องทำงานนอกบ้านมาก

ขึ้น อีกทั้งปัจจุบันประเทศไทยได้ก้าวสู่ Thailand 4.0 มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทำให้สามารถเข้าถึงช่องทางความรู้ที่หลากหลายโดยเฉพาะ สื่อสังคม ออนไลน์ สื่อดิจิทัลที่เป็นเครื่องมือเพื่อใช้สื่อสารระหว่างกันในเครือข่ายทางสังคม (Social Network) จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับสุขภาพทางเพศในเรื่องที่อยากรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ ทั้งนี้จากภาพรวมความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษา กล่าวได้ว่ากลุ่มอย่างที่ศึกษาที่มีความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งปัจจุบันคือโลกแห่งการเรียนรู้ไร้พรมแดน อีกทั้งสถาบันการศึกษาหลายแห่ง มีการปรับหลักสูตรและวิธีการสอนที่เน้นการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพสามารถประยุกต์ใช้ได้จริง ความนิยม การเรียนรู้นอกระบบมีมากขึ้น และการมองหารูปแบบการเรียนรู้ยืดหยุ่น สามารถตอบสนองความต้องการได้อย่างรวดเร็วซึ่งสอดคล้องกับผลสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมและความต้องการเรียนรู้ของคนรุ่นใหม่ คือ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้แก่ การอ่านหนังสือ, การเรียนรู้ผ่านอินเทอร์เน็ต หรือการเรียนออนไลน์ และสอดคล้องกับการศึกษาของ สุภาพร สมบัติ ที่ศึกษา ความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและทักษะชีวิต สำหรับวัยรุ่นอายุ 10-19 ปี (2563)² ผลการวิจัยพบว่า ด้านการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ อยู่ในระดับดี และเมื่อจำแนกรายด้าน ด้านการตัดสินใจ ด้านความเข้าใจ อยู่ในระดับดี ส่วนด้านที่พบน้อยที่สุด คือ ด้านการชักถาม อยู่ในระดับปานกลาง

พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยรวมอยู่พบว่าอยู่ในระดับค่อนข้างเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 2.06 , SD= 0.77) จำนวน 241 คน (ร้อยละ 40.4) ในส่วนของความเสี่ยงมากพบว่า ที่มีความเสี่ยงมากอันดับแรกได้แก่ นักเรียนเคยไปทำรายงาน/การบ้านที่บ้านแฟนหรือเพื่อน ($\bar{X}$ = 1.08 , SD= 0.79) จำนวน 208 คน (ร้อยละ 34.9) และนักเรียนเคยใกล้ชิด/สัมผัส/กอดกับเพศตรงข้าม ($\bar{X}$ = 1.12 , SD= 0.73) จำนวน 274 คน (ร้อยละ 40.0) ผลการศึกษานี้ได้สะท้อนถึงปัญหาพฤติกรรมทางเพศของ

เด็กวัยเรียนที่เริ่มต้นได้ชัดเจนในทั้งเพศชายและเพศหญิง ส่งผลให้มีความเสี่ยงต่อปัญหาการตั้งครรภ์ ในวัยเรียนตามมา ทั้งนี้สามารถอธิบายได้จากภาวะการเข้าสู่วัยรุ่น เป็นช่วงต่อระหว่างวัย จากวัยเด็กเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่และเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย ลักษณะทางเพศ มีลักษณะที่บ่งบอกถึงความ เป็นหนุ่มสาวที่เกิดจากอิทธิพลของฮอร์โมน จะมีผล ต่อพฤติกรรม และพัฒนาการของเด็ กมาก ขณะเดียวกันก็มีพัฒนาการทางด้านอารมณ์ สังคม และจิตใจเปลี่ยนแปลงไปด้วยแต่ไม่สอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย อาจจะทำให้วัยรุ่นเกิดการ สับสน ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดความยับยั้ง ชั่งใจ ขาดประสบการณ์ ทำให้มีพฤติกรรมที่ไม่ เหมาะสม ซึ่งจากการที่เด็กไทยเข้าสู่วัยหนุ่มสาวเร็วจึง มีการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายที่เร็วขึ้น แต่ยังมี พัฒนาการทางด้านความคิดที่ยังไม่สัมพันธ์กัน จึงอาจ ส่งผลต่อการแสดงออกด้านพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ เหมาะสมกับวัย ในช่วงวัยรุ่นเป็นช่วงที่เริ่มให้ความสนใจเพศตรงข้ามและให้ความสำคัญกับเพื่อนมากกว่า พ่อแม่ อารมณ์อ่อนไหวง่ายแปรปรวน จึงไวต่อการ กระตุ้นของสิ่งเร้าภายนอก โดยเฉพาะสื่อเทคโนโลยีที่ ล่อแหลมทางเพศต่าง ๆ ที่วัยรุ่นเข้าถึงได้ง่ายทำให้เกิด การเลียนแบบและยังไม่สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งที่ เห็นเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ และใน การศึกษาของ วรณศิริ ประจันโน⁷ ที่ศึกษาปัจจัยที่มี ผลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนประถมศึกษา ตอนปลายตามแนวความคิดการให้ข้อมูลข่าวสาร แรงจูงใจ และทักษะพฤติกรรม พบว่ามีแนวโน้มคล้ายคลึงกัน คือ พฤติกรรมเสี่ยงที่พบถึงหนึ่งในสามของพฤติกรรม ทางเพศในเพศชาย คือการมีพฤติกรรมอยู่ใกล้ชิดกับ เพื่อนสนิทต่างเพศ (ร้อยละ 37.4)

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านเพศวิถีศึกษากับ พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาพบว่ การเข้าถึงข้อมูล ความเข้าใจ การซักถาม การตัดสินใจ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและความรอบรู้โดยรวม

มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.000$) กล่าวคือ นักเรียนที่มีความรอบรู้ มีความสามารถในการ ตัดสินใจหรือปฏิเสธสิ่งที่จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก็ จะส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยง ได้

ข้อเสนอแนะ

1. นำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนงาน/โครงการ สร้างความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษาสำหรับวัยรุ่น
2. เป็นแนวทางในขับเคลื่อนนโยบายและ ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านเพศวิถีศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ใน วัยรุ่น
 1. สถานศึกษาควรจัดกิจกรรม หลักสูตรในการ ส่งเสริมสร้างความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษา ให้ความรู้ กับนักเรียนเรื่องความรู้ด้านเพศวิถีศึกษา โดยเน้น การเข้าถึงข้อมูลบริการสุขภาพ การสื่อสาร และการ รู้เท่าทันสื่อ.
 2. ควรสนับสนุนบุคลากรด้านการศึกษา ให้ สามารถจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเพศวิถีศึกษา และการจัดการพฤติกรรมเสี่ยง ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 3. ควรสนับสนุนให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความรู้ด้าน เพศวิถีศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพของวัยรุ่นและ เยาวชนทั้งในระดับ ตนเอง ครอบครัว และชุมชน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนจากศูนย์ อนามัยที่ 6 ชลบุรี และขอขอบคุณคณะกรรมการวิจัย รวมทั้งคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ กรม อนามัย ที่ให้ข้อเสนอแนะ รวมถึงกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัย และให้ข้อมูลที่เป็น ประโยชน์ต่อการศึกษาครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานสถิติแห่งชาติ.สถิติประชากรศาสตร์ประชากรและเคหะ. จำนวนประชากรจากการทะเบียน จำแนกตามอายุ เพศ ภาค และ จังหวัด พ.ศ. 2565. [Online]. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2566. เข้าถึงได้จาก <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/01.aspx>
2. สุภาพร สมบัติ.(2563) ความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและทักษะชีวิต สำหรับวัยรุ่นอายุ 10-19 ปี. สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย:-35-38
3. สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.สถานการณ์อนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นและเยาวชน ปี 2565. [Online]. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2566. เข้าถึงได้จาก<https://rh.anamai.moph.go.th/th/cms-of-1>
4. ประชุมวางแผนการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคซิฟิลิสในกลุ่มวัยรุ่น. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 จังหวัดชลบุรี. 11 มกราคม พ.ศ.2566. [Online]. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2566. เข้าถึงได้ จาก <https://ddc.moph.go.th/odpc6/>
5. ปริญญา ตั้งนรกุล, ศิริยุพา สนั่นเรืองศักดิ์, และณณมล ชีระรังสิกุล. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านสุขภาพทางเพศกับ พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. แพทย์นารี, 46 (3), 607-620. [Online]. สืบค้นเมื่อวันที่ 4 กันยายน 2566.เข้าถึงได้จาก <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/nmdjournal>
6. เอกกวี หอมขจร. (2564). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรอบรู้สุขภาพทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร, เมืองพิษณุโลก,ประเทศไทย.[Online]. สืบค้นเมื่อวันที่ 4 กันยายน 2566. เข้าถึงได้จากhttps://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:58106
7. วรณศิริ ประจันโน. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลายตามแนวทางการให้ข้อมูลข่าวสาร แรงจูงใจ และทักษะพฤติกรรม. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต(พยาบาลศาสตร์), สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติ ชุมชน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา
8. กอบกุล ไพศาล, อังพงษ์ชลิตา เกษประดิษฐ์, นุชนารถ แก้วดำเกิง และสมศักดิ์ สุทัศน์วรารุณ (2557).การให้บริการอนามัยการเจริญพันธุ์ คู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (พิมพ์ครั้งที่ 3). สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด (2557, 45-48)
9. ชูติมา จันทรมณี . (2555). การเสริมสร้างศักยภาพเด็กและเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่กิ่งเมืองกิ่งชนบท : กรณีศึกษา บ้านด้ามพร้าว ตำบลขามใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี. วิจัย เพื่อพัฒนาท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม, ประเทศไทย.
10. ต่อศักดิ์ ดาบบัสมศรี. (2560). ทักษะชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาอาชีวศึกษาในสถานศึกษา อาชีวศึกษารัฐ จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา, เมืองชลบุรี, ประเทศไทย.
11. กมลวรรณ ศรีเจริญจิตร. (2547). การศึกษาปัญหาทางเพศของวัยรุ่นในเขตเมืองเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เมืองเชียงใหม่, ประเทศไทย.
12. OKMC.ผลสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมและความต้องการการเรียนรู้ของคนไทย. สืบค้นเมื่อกันยายน2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.okmd.or.th/okmd-opportunity/FutureLearning Platform/1112/>